

Tlačová správa

Medzinárodný festival pre mladých zavŕšil polstoročnicu Divadla Jána Palárika v Trnave

Trnava 14. augusta 2024 – Divadlo Jána Palárika v Trnave má za sebou úspešné ukončenie jubilejnej 50. sezóny. V rámci tohto významného míľnika si divadlo pripísalo na konto ďalšie úspešné premiéry a k tomu prvý ročník medzinárodného festivalu pre deti a mládež Teen Theatre Fest, ktorý sa konal v závere júna. Festival tohto druhu sa organizoval na Slovensku vôbec po prvýkrát. Otvorenie prvého ročníka prinieslo výnimočný moment v podobe uvedenia prvej inscenácie Detskej divadelnej akadémie DJP, ktorá vznikla podľa textu Jakuba Molnára – Limonádové more.

Do polstoročnice vstúpilo trnavské divadlo s mottom **Spolu tvoríme príbehy**. Svoj bohatý repertoár rozšírilo o štyri nové inscenácie. Režisér Ján Luterán, v spolupráci s dramaturgom a scenáristom Mirom Dachom, vzdali v októbri minulého roka hold ikone trnavského divadla – skladateľovi, hudobníkovi, hercovi, režisérovi, humoristovi a glosátorovi Jarovi Filipovi. Inscenácia **Filip** nie je iba sentimentálnou spomienkou, je oslavou života tohto svojrázneho a neuveriteľne talentovaného umelca.

Predvianočný čas patril nezabudnuteľnej klasike z pera Boženy Němcovej, v hravom spracovaní Lucie Mihálovej – **Princ Bajaja**. Hrdinská púť nemého záhradníka v réžii Kamila Žišku prináša deťom príbeh o podstate skutočnej lásky, ktorý nestojí na peknom výzore a prázdnych slovách, ale na odvážnych činoch.

Nový rok odštartovalo divadlo trilógiou príbehov **Zmeškané rozhovory**. Atypická inscenácia premieňa divákov na pútnikov, ktorí sa vydávajú na cestu za neobyčajným zážitkom naprieč celou budovou divadla – od Veľkej sály, cez Zrkadlovú sálu, až po divadelné štúdio. Púť odhaľuje divákovi rôzne podoby ľudskej komunikácie. Príbehy od režisérov Davida Jařaba, Rastislava Balleka a Lucie Mihálovej poukazujú na alarmujúci nedostatok vzájomného porozumenia, empatie, schopnosti načúvať a vyjadriť svoje pocity, myšlienky a názory.

Poslednou novinkou uplynulej sezóny trnavského divadla sa stala **Maryša** v réžii Matúša Bachynca. Príbeh dievčaťa z 19. storočia, ktoré sa muselo vydať proti svojej vôli, je aj dnes znepokojujúco

aktuálny. Zúfalý čin, ku ktorému sa napokon musela uchýliť, je sondou do denného života žien v toxicknej, vulgárnej a nenávisťnej spoločnosti. Režisér Matúš Bachytec vystavil klasický rurálny príbeh modernej interpretácii posunom deja do retrospektívy a použitím technológie live cinema.

Divadlo Jána Palárika využilo oslavy jubilejnej päťdesiatky na priblíženie sa mladšiemu publiku. Ako niekdajšie Divadlo pre deti a mládež bolo historicky prvým divadlom s takouto špecializáciou na území Slovenska. Svojimi aktivitami neustále nadväzuje na svoj odkaz. Dramaturgia sa postupne rozšírila o nové tituly pre najmenších divákov (dokonca i pre batol'atá), až po špecifické tituly pre žiakov a študentov, vrátane dvoch divadelných produkcií tzv. classroom play.

Päťdesiata sezóna vyvrcholila slávnostným galavečerom, na ktorom sa zúčastnili súčasní, ale aj bývalí zamestnanci divadla, spolupracovníci, pamätníci a významní členovia slovenskej kultúrnej obce. Spoločne so zakladajúcimi osobnosťami a kľúčovými umelcami, vytvárajúcimi nezameniteľný príbeh DJP, si trnavskí divadelníci uctili odkaz svojich predchodcov. Záver sezóny patrilo i premiére medzinárodného festivalu **Teen Theatre Fest**. Päťdesiatková oslava umenia a kultúry sa niesla v znamení progresívnych a inkluzívnych tém, ktorými žije dnešná mládež. Žiaľ, problémy mladých sú spoločnosťou často bagatelizované a opovrhované. Divadlo Jána Palárika si preto dalo za cieľ pozvať do Trnavy špičkové domáce, ale i zahraničné divadelné súbory, ktoré sa o týchto témach neboja hovoriť nahlas.

„Päťdesiata sezóna v Divadle Jána Palárika bola dychberúca a z hľadiska práce s deťmi a mládežou z môjho pohľadu zásadná. Z roviny tvorby PRE deti a mládež sme sa totiž posunuli do roviny profesionálnej tvorby S deťmi a mládežou. A to je významný posun. Deti a mládež vedíme k vnímaniu, chápaniu a budúcej tvorbe umenia a súčasne im sprostredkujeme profesionálne skúsenosti v ranej fáze ich životov. Sú pre nás partnermi, berieme ich vážne, ich vnímanie sveta, potreby či starosti, a myslíme pri tom na budúcnosť – našu, no predovšetkým všetkých tých, čo prídu po nás,“ uviedla koordinátorka projektov pre deti a mládež DJP Ivica Franeková.

Na festivale sa predstavili divadelníci z **Poľska, Maďarska, Česka, Ukrajiny i Nemecka**. Návštevníkov čakal aj bohatý sprievodný program plný koncertov, besied, workshopov a výstav. Hlavný program hodnotili študentky a študenti **seminára mladej kritiky**. Cenu mladej kritiky získalo nemecké predstavenie **Kde sú chlapi**, ktoré hravou formou skúma prepojenie tanca a bojových umení. Autori pôsobia v rámci nezávislého kultúrneho projektu Yotam Peled & the Free Radicals z Berlína. **„Sme nesmierne nadšení, že sme mohli byť súčasťou Teen Theatre Festu v Trnave. Sprvoti nám prišlo šialené cestovať tak ďaleko za divadlom, ale keď**

sme uvideli to publikum, všetko nám zrazu dávalo zmysel,“ opísala svoje zážitky dvojica aktérov predstavenia Nicolas Knipping a Andrius Nekrasoff. *„Cítili sme podporu a vrelosť publika. Sme poctení získaním Ceny mladej kritiky a domov sa vraciame plní vďaky. Vidieť mladšie publiká nám dáva nádej a inšpiruje nás, aby sme neustále napredovali. Niekedy ide o náročnejšie publikum, ale páčili sa nám jeho reakcie a celková prirodzená atmosféra festivalu.“* Inscenácia bola zaradená do programu TTF vďaka spolupráci s festivalom Bratislava v pohybe.

Zatiaľ čo väčšina divadiel má v lete zaslúženú pauzu, Divadlo Jána Palárika nezaháľa a deťom ponúka hneď niekoľko kreatívnych možností na vyplnenie prázdninových dní. Rok čo rok sa popularite teší **Denný divadelný tábor** či **Letná škola (pre pokročilých)**. Do celoročného programu divadla patrí i **Detská divadelná akadémia** – zážitkový typ divadelnej výchovy s cieľom viesť deti k umeniu, s rešpektovaním ich individuálnych osobností a názorov. Jej najstarší absolventi sa v 50. sezóne zapísali do dejín. Ich najnovšia inscenácia **Limonádové more**, naštudovaná spoločne s profesionálnymi divadelníkmi, sa stala stabilnou súčasťou divadelného repertoára na ďalšie sezóny.

Divadlo Jána Palárika sa predstavilo aj v zahraničí. Celkovo sa počas uplynulej sezóny zúčastnilo na siedmich festivalov, okrem Českej republiky hosťovalo v Rakúsku a Poľsku. V rámci poľského turné vo Vroclawe a v Poznani sa predstavenie pre najmenších **Púpätko** dočkalo nového šatu. Režisérka Alicja Morawska-Rubczak naskúšala inscenáciu v špeciálnej poľskej jazykovej verzii. S predstavením Filip hosťovali trnavskí herci na festivale Zámocké hry zvolenské, na festivale Setkání Stretnutie v Zlíne a v Martine na festivale Dotyky a spojenia.

„Päťdesiata sezóna bola pre celé divadlo veľkým medzníkom. Chceli sme ňou vzdať hold všetkým významným ľuďom, v ktorých diele môžeme pokračovať. Vytvorili sme štyri výnimočné inscenácie, ktoré dokonale reprezentujú našu filozofiu – divadlo je priestor pre všetkých bez ohľadu na vek, estetické či žánrové preferencie. Vrcholom sezóny bol pre nás prvý ročník Teen Theatre Festu, ktorý bol jasným signálom nielen pre Slovensko, ale aj zahraničie, že v Trnave to žije špičkovou európskou kultúrou,“ konštatovala umelecká šéfká DJP Lucia Mihálová.

„Všetku našu prácu robíme my divadelníci pre našich divákov. Trnavské publikum je na svoje divadlo citlivé a zároveň je mu oddané, za čo chcem divákovi a diváčkam vyjadriť veľkú vďaku,“ zdôraznila riaditeľka DJP Zuzana Hekel. *„Je to veľmi*

Zriaďovateľ:

TT TRNAVSKÝ
SK SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

povzbudzujúce a zároveň zaväzujúce do ďalšej etapy našej práce. Verím, že máme pred sebou ďalšie roky veľkých príbehov.“